

Gedragscode Vechtsportplatform

Met het opstellen en invoeren van een gedragscode kan een club aantonen dat ze een algemeen engagement aangaat en continu aandacht schenkt aan een gezond sportklimaat. De gedragscode van een risicovechtsportclub omvat enkele specifieke aspecten gericht naar gezond en ethisch sporten. Aan de hand van de richtlijnen in deze gedragscode kan je als gemeente nagaan hoe een club omgaat met de verschillende aandachtspunten.

Onderstaande gedragscode is een voorbeeldgedragscode waarmee een risicovechtsportclub aan de slag kan. Het voorbeeld zal dus zeker nog verschillen van de gedragscode van elke individuele club, maar het geeft een beeld van de verschillende aspecten die er in kunnen voorkomen.

Enkele verduidelijkende definities:

Gezond sporten: sporten in omstandigheden die overeenstemmen met het fysiek, psychisch en sociaal welbevinden van elk individu.

Ethisch sporten: sporten met respect voor alle positieve waarden en normen en de maatregelen die iedereen in acht moet nemen met het oog op het bewaren en bevorderen van de individuele integriteit (fysieke, psychische en seksuele), fair play en sociale integriteit (solidariteit, diversiteit en inclusie).

1. Algemene gedragsregels

1. Iedereen is welkom in onze club en we zorgen ervoor dat iedereen er zich ook thuis voelt.
2. Er wordt getraind en aan wedstrijden deelgenomen op een manier waarbij de gezondheid van de sporter en het correct ethisch handelen gewaarborgd wordt (met specifieke aandacht voor situaties met (verhoogd) risico op blijvende letsels, gelijkwaardigheid van kampers, ...).
3. De sporter wordt beschermd tegen de negatieve effecten die sport kan veroorzaken zoals: stress, prestatiedruk, blessures, gezondheidsrisico's, dopingmisbruik, intimidatie, pestgedrag, machtsmisbruik, agressie en geweld.
4. Er wordt respect getoond voor anderen, zowel clubleden, tegenstrevers, trainers, scheidsrechters als supporters, ongeacht hun geslacht, culturele achtergrond, geardeerdheid, herkomst, sociale status of handicap.
5. Sportiviteit en fair play worden hoog in het vaandel gedragen.
6. Regels en reglementen zijn gekend en worden gerespecteerd.
7. Er wordt zorg gedragen voor het eigen materiaal, het materiaal van de club en de sportaccommodatie.
8. Er wordt specifieke begeleiding en aandacht besteed aan kinderen door rekening te houden met hun ontwikkelingsniveau en eigenheid, zowel fysiek als mentaal: kinderen zijn geen volwassenen in een kleiner formaat.
9. De positieve waarden in de jeugdsport worden nagestreefd (bewijs door ondertekening van de Panathlonverklaring).

10. Sport is cruciaal in de totaalontwikkeling van een individu maar het gebruik van de aangeleerde vechttechnieken moet zich beperken tot de club en mag daarbuiten niet worden toegepast*. Onze club wil hierbij een belangrijke maatschappelijke rol spelen.
11. Er is een contactpersoon in de club die aangesproken kan worden bij problemen.

2. Specifieke gedragsregels

Naast de algemene gedragsregels, gelden sommige regels in meer of mindere mate voor een bepaalde doelgroep. Voor ouders gelden soms andere specifieke regels dan voor de trainers. Iedere doelgroep heeft zijn eigenheid en is daarom onderhevig aan andere specifieke gedragsregels.

2.1 Clubbestuur

1. Maak van je club een vereniging waar iedereen welkom is en iedereen zich thuis voelt.
2. Wees er je van bewust dat je als bestuurder een voorbeeldfunctie hebt en verantwoordelijk bent voor de goede werking van de club.
3. Apprecieer de inzet van alle vrijwilligers.
4. Wees op de hoogte van de geldende richtlijnen betreffende gezond en ethisch sporten in risicovechtsporten en pas deze toe in de club.
5. Laat respect en sportiviteit de belangrijkste waarden zijn in de club.
6. Duid binnen de club iemand aan die fungeert als aanspreekpunt bij problemen of het niet naleven van de gedragscode.

2.2 Trainers/coaches

1. Pas het materiaal en de trainingsinhouden aan zodat sparring gebeurt met gelijkwaardige sporters, zowel qua niveau, gewicht als leeftijd.
2. Wees er je van bewust dat je als trainer/coach een voorbeeldfunctie hebt en verantwoordelijk bent voor wat je aanbrengt.
3. Wijs je sporters op het belang van veiligheid door het gebruik van degelijk persoonlijk beschermingsmateriaal, het verbieden van het dragen van potentieel kwetsend materiaal (sieraden, horloges, ...) en het creëren van veilige trainingsomstandigheden.
4. Als trainer/coach ben je verantwoordelijk voor het aanleren van de sport én voor het gedrag van de sporter tijdens de training/wedstrijd. Besteed aan beide aspecten voldoende aandacht en neem je verantwoordelijkheid hierin op.
5. Laat de veiligheid en gezondheid van je sporters primeren op de sportieve prestaties door voldoende maatregelen te nemen om situaties met (verhoogd) risico op blijvende letsels te vermijden en bij jeugd knock-out absoluut te voorkomen.
6. Respecteer steeds de beslissingen van scheidsrechters, juryleden en toezichthoudende arts en breng dit over op alle sporters.

Risicovechtsporters

1. Gebruik de aangeleerde vechttechnieken enkel in de club, en nooit daarbuiten*.
2. Wees steeds eerlijk over blessures of gezondheidsproblemen, zelfs wanneer je beschikt over een geldig medisch geschiktheidsattest.
3. Heb respect voor jezelf, je medesporter, je tegenstanders, je trainer, het clubbestuur, de scheidsrechter, de juryleden, de toeschouwers, het materiaal waar je mee omgaat en de accommodatie waar je sport.
4. Kamp volgens de afgesproken regels en aanvaard de beslissingen van scheidsrechters, juryleden en de toezichthoudende arts.
5. Draag zorg voor je eigen veiligheid en die van je medesporters door het verzorgen van je persoonlijke hygiëne (nagels kort houden, ...), geen potentieel kwetsend materiaal (horloges, sieraden, ...) te dragen en steeds degelijk persoonlijk beschermingsmateriaal te dragen.
6. Wees sportief tegenover je tegenstander, ook al toont deze onsportief gedrag.

2.3 Ouders

1. Supporter positief door je kind aan te moedigen, te applaudisseren en enthousiast te zijn, ook als het minder gaat.
2. Laat het coachen over aan de wedstrijdbegeleider en het trainen aan de trainer.
3. Wees er bewust van dat de sport onmogelijk zou zijn zonder scheidsrechters, juryleden, tegenstanders, trainers of trainingspartners.
4. Respecteer de beslissingen van de scheidsrechters, juryleden en toezichthoudende arts.
5. Leer je kind om de regels van de sport na te komen en de regels van de fair play in acht te nemen.
6. Zie er op toe dat je kind de aangeleerde vechttechnieken enkel in de club gebruikt, en nooit daarbuiten*.
7. Zie toe op de persoonlijke hygiëne en bescherming van je eigen kind.

2.4 Toeschouwers

1. Respecteer steeds de beslissingen van de scheidsrechters, juryleden en toezichthoudende arts.
2. Supporter positief door aan te moedigen, te applaudisseren en enthousiast te zijn, ook als het minder gaat.
3. Wees sportief, en respecteer de tegenstander.
4. Gebruik geen obscene, racistische of beledigende taal en/of gebaren.
5. Laat het coachen over aan de wedstrijdbegeleider.

* *m.u.v. Art. 416 en 417 van het Strafwetboek m.b.t. gerechtvaardigde doodslag, gerechtvaardigde verwondingen en gerechtvaardigde slagen.*

MEER INFORMATIE

Naast het opstellen van de code moet de club er ook voor zorgen dat ze de code laat 'leven' in haar club. De implementatie ervan is eveneens belangrijk.

Wil je graag meer informatie over het opstellen van een gedragscode en de toepassing ervan in een sportclub? Bezoek dan zeker de website van ICES (Centrum Ethiek in de Sport) vzw en bekijk volgende links:

- [Gedragscode in jouw sportclub](#)
- [Good practice Lommel SK](#)